

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 21C/223/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312219260
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beata Farkašová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2018:1312219260.15

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Beatou Farkašovou v právnej veci žalobkyne: F. Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX/XX, O., zast. Advokátskou kanceláriou AKFU LEGAL s.r.o., Havlíčkova 11A, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika zast. Ministerstvom obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 258/8, Bratislava, o náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu v celom rozsahu z a m i e t a.
- II. Žalovanému súd náhradu trov konania voči žalobkyňi nepriznáva.

odôvodnenie:

1. a/ Žalobkyňa sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 03.12.2012 domáhala zaviazania žalovaného na zaplatenie sumy 450.000 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zák. č. 514/2003 Z.z.“).

b/ Žalobkyňa skutkovo žalobu odôvodnila tým, že jej bola spôsobená rozsiahla nemajetková ujma zo strany Vojenského obranného spravodajstva (ďalej len „VOS“ v pôsobnosti Ministerstva obrany SR podľa § 1 ods. 1 Zák. č. 198/1994 Z.z. o Vojenskom spravodajstve nesprávnym úradným postupom jednotlivých príslušníkov VOS voči žalobkyňi, voči ktorým je i vedené doposiaľ neskončené trestné konanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa v súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv, v ktorom žalovaná vystupuje ako poškodená. Dňa 20.11.2012 podala žalobkyňa žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na úhradu nemajetkovej ujmy na Ministerstvo obrany SR v zmysle § 4 ods. 1 písm. d) Zák. č. 514/2003 Z.z., s negatívnym výsledkom.

c/ Dňa 21.11.2011 vyšiel v periodiku Nový Čas vrátane jeho internetového vydania na portáli www.topky.sk <<http://www.topky.sk>> článok: U. o kauze odpočúvania: „Všetko bolo legálne!“, ktorý sa venoval odpočúvaniu novinárov Vojenským obranným spravodajstvom. Uvedený článok uvádzal, resp. citoval vyjadrenia ministra obrany nasledovne: „Minister si myslí, že ide o diskreditačnú kampaň. Naznačil, že je za tým priamo niekto, komu prekazil kšefty“. „ Ak si niekto myslí, že je to náhoda, tak sa mýli“ povedal. Ako príklad uviedol, že pred niekoľkými dňami pripravil rezort obrany trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu pri uzatvorení zmluvy na systém Mobilného komunikačného systému (MOKYS), kde sa SR zaviazala splatiť niekoľko miliárd slovenských korún. Niekoľko dní po tom dostali redakcie anonymný tip na nákup vojenských nákladných áut. V ďalších dňoch dostali ďalší tip na nákup troch vojenských sanitiek. „Dnes dve preriodiká zverejnili články o údajnom nelegálnom odpočúvaní novinárov vojenskou kontrarozvedkou“, zdôraznil U.... Zároveň zdôraznil, že vojenská kontrarozvedka odpočúvania nerobí. „ Každé odpočúvanie sa deje len so súhlasom sudcu, to znamená legálne a prostredníctvom policajného zboru. Toto je pre mňa rozhodujúce“, podčiarkol minister, ktorý po krátkom brífingu odmietol odpovedať na otázky novinárov a zo vstupnej haly na

Úrade vlády náhle odišiel.“ V rovnaký deň bol na internetovom portáli www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> publikovaný článok „ Dokumenty naznačujú, že novinárov skutočne odpočúvali“, ktorý bol následne publikovaný v denníku SME, Pravda, televíziách TA3, Markíza, ST, TVJOJ. Dňa 22.11.2011 vyšiel v internetovom vydaní denníka SME článok s názvom „ Tajní nahrávali aj U. úradníkov“ vrátane informácie, že „VOS mala odpočúvať aj minimálne dva hovory Q. O., riaditeľky Odboru riadenia obchodovania s citlivými materiálmi na ministerstve hospodárstva.

Dňa 23.11.2011 bola žalobkyňa telefonicky kontaktovaná redaktorkou denníka SME F. Ž., t.č. K., ktorá žalobkyňu oznámila, že bola medzi odpočúvanými osobami VOS a požiadala žalobkyňu o vyjadrenie k tejto skutočnosti s tým, že jej v podobe e-mailovej správy zaslala naskenované materiály, z ktorých vyplýval jednak obsah telefonických rozhovorov vrátane citátov telefonických rozhovorov, ako aj telefónne čísla, ktorými bola žalobkyňa kontaktovaná. V rovnaký deň vyšiel v internetovej verzii denníka SME článok redaktorky F. K. s názvom: U. žiadal sledovať ochranu, v ktorom sa okrem iného uvádza: VOS odpočúvalo aj riaditeľku odboru riadenia obchodovania s citlivými materiálmi na ministerstve hospodárstva Q. O.. Po prečítaní svojich odpočúvaní povedala, že išlo o pracovné rozhovory. Uvažuje, či nebol pre VOS zaujímavá ako členka výboru bezpečnostnej rady pre zahraničnú politiku. „Iný dôvod mi nenapadá, lebo tento rok som už druhýkrát dostala previerku NBÚ na stupeň tajné“. Ostatné nechá na políciu, no prekáža jej, že takéto dokumenty niekto zverejnil a že ich číta možno tretina Slovákov... Sled vyššie uvedených udalostí mal v konečnom dôsledku za následok uvoľnenie L. U. z funkcie ministra obrany dňa 23.11.2011 a z médií sa žalobkyňa dozvedela o podaní trestného oznámenia v uvedenej veci odpočúvania v tom čase premiérkou X.. X.. D. J., X.. dňa 25.11.2011 na Generálnu prokuratúru SR (ďalej len „GP“).

Dňa 08.03.2012 vyšiel v denníku Hospodárskej noviny článok L.. A. pod názvom: U. tajní odpočúvali aj F. úradníčku, ktorý sa podrobne venuje konkrétne prípadu odpočúvania žalobkyne na základe Rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním, pričom v článku sa uvádza aj vyjadrenie v tom čase ministra obrany L.Í. U. ku skutočnosti, či medzi odpočúvanými bola aj žalobkyňa, ktorý uviedol: „Nikto nie je chránený druh“, nečuduje sa odpočúvaniu O. U.. Je však podľa neho kľúčové, že odpočúvanie povolil sudca...

d/ Dňa 01.03.2012 bola žalobkyňa predvolaná v trestnej veci D.. F.. X. B. a spol. na GP podať svedeckú výpoveď vo veci zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa v súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv č. IV Gv 4/2011 / t.č. trestná vec vedená pod č. k. 2T 11/2016/

Z otázok kladených žalobkyňu prokurátorom a obsahu vyšetrovacieho spisu, do ktorého mala žalobkyňa možnosť nahliadať vyplynulo nasledovné:

- X.. D.. F.. X. B. ako riaditeľ VOS za pomoci príslušníka VOS X.. D..

L. C. bez reálneho vykonania predchádzajúceho odhaľovania a dokumentovania v danej veci predložili dňa 26.07.2011 sudcovi Krajského súdu v Trenčíne Žiadosti o vydanie rozhodnutí na udelenie súhlasu k použitiu informačno - technického prostriedku - odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky, v ktorých uviedli nepravdivé a vykonštruované skutočnosti tvrdením, že žalobkyňa ako záujmová osoba je podozrivá z poškodzovania vojensko-hospodárskych záujmov SR v zmysle § 2 ods. 1 písm. d/ Zák. č. 198/1994 Z.z. o vojenskom spravodajstve, ktoré boli na priamy pokyn X.. C. vypracované podriadeným príslušníkom VOS, čím dosiahli, že sudca Krajského súdu v Trenčíne dňa 06.07.2011 vydal pod sp. zn. KS TN-v-158-1/2011- Ntt 121 a pod sp. zn. KS TN-V-159-1/2011-Ntt 122 súhlasy na vydanie rozhodnutí na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky na mobilných telefónnych číslach uvedených v žiadostiach, pričom pri predčasnom ukončení akcií dňa 10.08.2011 zo dňa 15.08.2011 boli vypracované vyhodnotenia zaznamenania telekomunikačných činností sp. zn. VS111-V-85-7/2011 zo dňa 15.08.2011 a sp. z. VS111-V-84-7/2011 zo dňa 15.08.2011, v ktorých boli účelovo uvedené nepravdivé skutočnosti, aby korešpondovali s návrhmi na použitie inf.-tech. prostriedkov,

- v období júl - august 2011 bolo odpočúvané telefónne číslo syna žalobkyne P.

B., nar. XX.XX.XXXX, ktoré tento používal 5 rokov a žalobkyňa z neho nikdy netelefonovala,

- v období august - október 2011 bolo jedno z odpočúvaných telefónnych čísel

používané žalobkyňou a jedno telefónne číslo, ktoré od začiatku používal manžel žalobkyne F.. F. O., z ktorého žalobkyňa nikdy netelefonovala,

- z odpočúvanie prevádzky vyššie uvedených tel. čísel boli vyhotovované záznamy,

resp. doslovné prepisy telefonických hovorov, pričom najmenej v dvoch prípadoch neboli záznamy zničené a boli poskytnuté redaktorku denníka SME. Mali byť vyhotovené záznamy a prepisy hovorov z telefónneho čísla používaného manželom žalobkyne.

e/ Žalobkyňa v júli 2010 nastúpila na Ministerstvo hospodárstva SR na pozíciu riaditeľky Odboru výkonu obchodných opatrení, pričom Ministerstvo hospodárstva SR sa v zmysle § 6 písm. g/ zák. č. 575/2001 Z.z.

s účinnosťou od 01.11.2010 stalo okrem iného aj ústredným orgánom štátnej správy pre vnútorný obchod a zahraničný obchod vrátane vojenského materiálu, ktorá kompetencia na neho prešla z Ministerstva obrany. V kompetencii Odboru, ktorého žalobkyňa bola riaditeľkou až do 01.11.2012 nebol odpredaj prebytočného materiálu vojenského materiálu v správe štátu, ani povoľovacie konanie na dovoz a vývoz vojenského materiálu, ani udeľovanie povolení na obchodovanie s vojenským materiálom, ktorá agenda od 01.11.2010 do 01.11.2012 patrila Samostatnému oddeleniu dohľadu nad obchodovaním s vojenským materiálom, ktoré bolo v organizačnej štruktúre Ministerstva hospodárstva SR priamo podriadené ministrovi hospodárstva. Bývalým ministrom hospodárstva P. F. bola žalobkyňa ustanovená za podpredsedu stálej expertnej skupiny MH SR, ktorá posudzuje žiadosti o udelenie licencií na dovoz, vývoz vojenského materiálu. Žalobkyňa sa ako podpredseda zasadnutí stálej expertnej skupiny zúčastnila len raz, keď asi na 20 minút nahradila jeho predsedu.

V zmysle § 4 ods. 1 a ods. 3 zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním je možné informačno-technické prostriedky použiť výlučne na základe predchádzajúceho súhlasu zákonného sudcu, ktorý ich vydá na podklade žiadosti obsahujúcej okrem iného aj informácie o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhalovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú sa žiadosť podáva. Súd nesmie rozhodnúť o žiadosti, ktorá nemá zákonom ustanovené náležitosti, takúto žiadosť musí vrátiť žiadateľovi a podľa § 4 ods. 6 zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, zákonný sudca, ktorý dal súhlas na použitie inf.-tech. prostriedku je povinný sústavne skúmať trvanie dôvodov ich použitia a ak dôvody pominuli, je povinný bezodkladne rozhodnúť o ukončení ich používania. Žalobkyňa nemala možnosť oboznámiť sa s presným obsahom Žiadostí o udelenie súhlasu ani s obsahom Rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním týkajúce sa jej osoby, avšak z obsahu trestného spisu možno vyvodiť, že GP SR ako orgán činný v trestnom konaní po vykonaní dôkazov dospel k skutkovému zisteniu, že v prípade žalobkyne nebola splnená podmienka odpočúvania, dôkazom čoho je skutočnosť, že dňa 15.02.2011 dostala Osvedčenie o bezpečnostnej previerke od NBÚ na stupeň Tajné s platnosťou do 15.02.2018, na získanie čoho bolo potrebné vyjadrenie SIS a PZ SR, VOS a Vojenskej spravodajskej služby, čo svedčí o jej bezúhonnosti, bezpečnostnej spoľahlivosti a dôveryhodnosti. Nasadenie informačno-technických prostriedkov voči žalobkyni táto považuje za nezákonné pre rozpor s § 3, 4, 6 Zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, pre rozpor s Ústavou s čl. 2 ods. 2.

V zmysle § 7ods. 1 zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, kópiu zvukového, obrazového alebo zvukovo-obrazového záznamu, ktorý bol vyhotovený použitím informačno-technického prostriedku možno postúpiť vecne a miestne príslušnému štátnemu orgánu len za podmienky, že môže byť dôkazom v trestnom konaní pred príslušným štátnym orgánom. Podľa § 7 ods. 4 Zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním ak sa pri použití informačno-technického prostriedku vyhotovil záznam a neskôr sa nezistili skutočnosti významné na dosiahnutie zákonom ustanoveného účelu použitia informačno-technického prostriedku, orgán štátu, ktorý záznam vyhotovil, je povinný bezodkladne záznam zničiť. Z obsahu prepisu telefonických hovorov, ktoré mala k dispozícii redaktorka denníku SMR nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by mohla byť predmetom trestného stíhania, a ani samotný záznam telekom. prevádzky, príp. prepis telefonických hovorov mohol a môže byť dôkazom v trestnom konaní pred príslušným štátnym orgánom: dôkazom čoho je to, že voči žalobkyni sa nikdy nezačalo trestné stíhanie, ktorého podkladom by boli informácie získané použitím inf.-tech. prostriedkov, ani z obsahu telefonátov nevyplývajú skutočnosti spôsobilé vážne ohroziť alebo poškodiť vojensko-hospodárske záujmy SR. Preto VOS bolo povinné vyhotovené záznamy telekomunikačnej prevádzky vrátane jej prepisov bezodkladne zničiť, čo neurobilo.

Podľa § 20 zákona o vojenskom spravodajstve, boli všetky osoby, ktoré sa akýmkoľvek spôsobom zúčastnili použitia inf.-tech. prostriedkov, vyhotovovaní alebo kopírovaní záznamov, prepisov telefonických hovorov, zachovávať mlčanlivosť, čo najmenej v dvoch prípadoch, kedy prepisy telefonických hovorov žalobkyne, resp. jej manželka mala k dispozícii redaktorka denníka SME. Splnené nebolo, čo možno hodnotiť ako protiprávne konanie VOS.

f/ Postup VOS smerujúci k dosiahnutiu vydania Rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním súdom a používanie informačno-technických prostriedkov na základe takto v rozpore so zákonom vydaných Rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním a vyhovovanie záznamov z ich používania, ako i postup VOS (resp. niektorých jeho príslušníkov) pri nakladaní so záznamami a prepismi telefonických hovorov vyhotovených použitím informačno-technických prostriedkov, keďže nimi jednoznačne došlo k porušeniu povinnosti VOS upravených v § 20 zák. o vojenskom spravodajstve, § 7 ods. 4, § 3, § 4, § 6 Zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, je protiprávnym konaním, resp. nesprávnym úradným postupom, ktorým došlo k vážnemu zásahu do práv žalobkyne garantovaných Ústavou SR v čl. 16 ods. 1 (nedotknuteľnosť osoby a súkromia), čl. 19 ods.1, 2, 3 (právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti, ochranu mena, ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného

a rodinného života, na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe), čl. 22 ods. 1 (listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a ochrana osobných údajov), čl. 13 Listiny základných práv a slobôd (listové tajomstvo, tajomstvo iných písomností a záznamov, či už uchovávaných v súkromí alebo zasielaných poštou alebo iným spôsobom s výnimkou prípadov a spôsobom, ktoré ustanoví zákon, tajomstvo správ podávaných telefónom, telegrafom alebo podobným zariadením), č. 8 ods. 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) (právo na ochranu osobnosti).

Protiprávnym konaním VOS teda došlo neoprávnené k zásahom do práv žalobkyne, kedy jej vznikla nemajetková ujma v podobe narušenia jej súkromia, rodinného života, občianskej cti, vážnosti a dôstojnosti. Žalobkyňa vyše 20 rokov pôsobí v rôznych oblastiach štátnej správy, pričom na Ministerstve hospodárstva SR pôsobí od 19.07.2010 do dnešného dňa. Je mediálne známa, pretože v období rokov 1991-2005 bola hovorkyňou Colnej správy SR, od roku 2001 pôsobila súbežne vo funkcii vedúcej útvaru pre styk s verejnosťou (Metodicko-informačné centrum) a od roku 2006-2008 bola hovorkyňou ministerstva zdravotníctva a súčasne riaditeľkou komunikačného odboru Ministerstva zdravotníctva SR. Na všetkých pracovných pozíciách konala podľa zákona, nezávisle v súlade s princípom profesionality, politickej neutrality, nestrannosti, efektivity, etiky, požívala medzi spolupracovníkmi, laickou i odbornou verejnosťou dobré meno a vážnosť. V dôsledku nesprávneho úradného postupu VOS spočívajúceho:

- uvedení vyfabrikovaných, zavádzajúcich, nepravdivých informácií v obsahu žiadostí o udelenie súhlasu s odpočúvaním uvedením príslušného súdu do omylu, aby tento v rozpore so zákonom vydal Rozhodnutia o udelení súhlasu s odpočúvaním žalobkyne,
- v nasadení a použití informačno-technických prostriedkov na základe Rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním vydaných v rozpore so zákonom a vyhotovovaním záznamov z ich použitia,

- nakladaní so záznamami získanými použitím inf.-tech. prostriedkov v rozpore so zákonom o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, ktoré vyústilo v medializáciu, že žalobkyňa bola odpočúvaná VOS na základe právoplatných súdnych rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním, došlo k spochybneniu odborných, osobnostných, etických predpokladov žalobkyne na výkon funkcie riaditeľky Odboru a ohrozeniu až zníženiu jej autority u podriadených, čo je vážny a neoprávnený zásah do jej profesionálnej i občianskej cti a dôstojnosti, ktorý sa javí byť o to závažnejší, že bol zjavne vykonaný vedome, úmyselne a verejne, čo vyplýva z odôvodnenia Uznesenia o začatí trestného stíhania. Trestné stíhanie v kauze odpočúvania stále prebieha, nie je ukončené, v okolí žalobkyne vládne neistota v tom, či použitie inf.-tech. prostriedkov voči jej osobe bolo oprávnené s tým, že aj medializácia o odpočúvaní žalobkyne prispela k vzniku, živeniu a rozširovaniu rôznych dezinformácií o celej kauze a úlohe žalobkyne, pričom určitá časť verejnosti a okolia žalobkyne je presvedčená o tom, že dôvody na odpočúvanie žalobkyne alebo jej rodiny vzhľadom na existenciu súdnych Rozhodnutí o súhlase s odpočúvaním existovali a žalobkyňa sa zrejme dopúšťala alebo aj dopúšťa trestnej činnosti či činnosti vážne ohrozujúcej alebo poškodzujúcej vojensko - hospodárske záujmy SR.

Ujmu na práva žalobkyne predstavuje bezprecedentný zásah do jej súkromia, rodinného života, celej rodiny bez existencie zákonných dôvodov zo strany štátnych orgánov, čo u žalobkyne, jej rodiny, priateľov a známych vyvolala oprávnené obavy zo zneužívania štátnej moci voči bežným občanom a zapríčinilo stratu dôvery v orgánoch verejnej moci a existenciu právneho štátu, ktoré s ohľadom na povahu protiprávneho konania, je jeho trvanie, závažnosť a rozsah už nie je možné žiadnym spôsobom napraviť, resp. odstrániť jeho následky. Žalobkyňa žije v malej obci, pričom jej obyvatelia, susedia a známi žalobkyne veľmi citlivo reagovali na informácie z médií týkajúce sa odpočúvania žalobkyne, žalobkyňa a jej rodina boli opakovane atakovaní otázkami na oprávnenosť odpočúvania žalobkyne, čelili na neobvyklé opatrné a zdržanlivé reakcie a komunikáciu susedov, vyhýbanie sa návštevám domu žalobkyne z dôvodu dezinformácií o existencii tzv. ploštic. Po zverejnení informácií o odpočúvaní žalobkyne zo VOS zažíva žalobkyňa napätie v manželstve, rodine, čo je vážny zásah do jej súkromného života.

Podľa žalobkyne, podstatným neoprávnených zásahom do jej dôstojnosti a občianskej cti bolo už samotné vypracovanie Žiadostí o súhlas s odpočúvaním príslušníkmi VOS, ktorí v žiadostiach uvádzali nepravdivé informácie o žalobkyňi.

V zmysle § 17 ods. 2 Zák. č. 514/2003 Z.z. konaním VOS bola žalobkyňa spôsobená nemajetková ujma takého rozsahu, že samotné konštatovanie porušenia práv žalobkyne nemôže byť pre ňu dostatočným zadosťučinením. S poukazom, že je už 20 rokov mediálne známou osobnosťou, na budovanie dobrého mena vynakladala veľké úsilie, vďaka čomu požívala medzi spolupracovníkmi, zástupcami médií i na verejnosti dobré meno, vážnosť a česť. Vzhľadom na kompetencie Odboru, ktorý žalobkyňa na Ministerstve hospodárstva SR vedie ako riaditeľka je nevyhnutý vysoký stupeň

dôvery u spolupracovníkov, ktorá bola konaním VOS hrubo narušená. Vzhľadom na okolnosti, za ktorých došlo k protiprávnemu konaniu zo strany VOS, ktoré predstavovalo zneužitie štátnej moci voči jednotlivcovi, pričom intenzita neoprávneného zásahu do práv žalobkyne je takého rozsahu, že preň bolo začaté trestné stíhanie voči konkrétnym príslušníkom VOS, ako i vzhľadom na rozsiahlu medializáciu celého prípadu, je možné konštatovať, že žalobkyňa bola nesprávnym úradným postupom spôsobená nemajetkovú ujmu mimoriadnej závažnosti.

2. Žalobkyňa na preukázanie dôvodnosti žaloby pripojila k žalobe listinné doklady:

Žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 15.11.2012, E-mailovú komunikáciu zo dňa 23.11.2011 medzi redaktorkou SME a žalobkyňou, článok uverejnený na www.sme.sk <<http://www.sme.sk>> 23.11.2011 s názvom Tajní nahrávali aj U. úradníkov, článok uverejnený dňa 23.11.2011 s názvom U. žiadal sledovať ochranku zo dňa 23.11.2011, ftk. článku z Hospodárskych novín zo dňa 08.03.2012 s názvom U. tajní odpočúvali aj F. úradníčku, Uznesenie Generálnej prokuratúry SR č. IV Gv 4/11 zo dňa 20.02.2012, Osvedčenie NBÚ o spôsobilosti žalobkyne oboznamovať sa s utajovanými skutočnosťami stupňa utajenia Tajné s platnosťou do 15.02.2018, Personnel Security Clearance Certificate -SP-C-527/2012 - NATO SECRET s platnosťou do 15.02.2018, Personnel Security Clearance Certificate for EU-SP-C-527/2012-EU-SECRET s platnosťou do 15.02.2012.

3. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal ju zamietnuť ako predčasne podanú s poukazom na to, že žalobkyňa sa domáha svojho nároku tým, že škoda jej mala vzniknúť v dôsledku protiprávneho konania zo strany VOS, ktoré predstavovalo zneužitie štátnej moci voči jednotlivcovi, k prospechu a na ochranu práv, ktorého má jej výkon v skutočnosti slúžiť; intenzita neoprávneného zásahu do práv žalobkyne je takého rozsahu, že preň bolo začaté trestné stíhanie voči konkrétnym príslušníkom VOS a vzhľadom na rozsiahlu medializáciu celého prípadu bola nesprávnym úradným postupom spôsobená žalobkyňi nemajetková ujma mimoriadnej závažnosti. Riaditeľ VOS predložil sudcovi Krajského súdu Trenčín žiadosť o vydanie rozhodnutia na udelenie súhlasu k použitiu informačno-technického prostriedku - odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky, ktorý súhlas sudca Krajského súdu Trenčín vydal. Z formálno-právneho hľadiska odpočúvanie bolo vykonané v súlade s právnou úpravou, preto nemôže ísť o nesprávny úradný postu, na čom nič nemôže zmeniť ani prípadné dodatočné zrušenie súhlasu sudcu, pretože v dobe vykonania odpočúvania súhlas zákonného sudcu existoval. Preto základ uplatneného nároku nie je preukázaný a žaloba je uplatnená predčasne. Vo veci nezákonného a neoprávneného odpočúvania je vedené trestné konanie voči bývalým príslušníkom VOS vedené v čase podávania žaloby na Generálnej prokuratúre SR sp. zn. IV Gv 4/2011, ktoré nie je právoplatne skončené.

4. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného uviedla, že Generálna prokuratúra SR ako orgán činný v trestnom konaní po vykonaní dôkazov dospela k skutkovému zisteniu, že v prípade žalobkyne nebola naplnená ani jedna z podmienok, za splnenia ktorých je možné povoliť použitie informačno-technických prostriedkov v súlade so zákonom o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, neboli dané dôvody na ich nasadenie, nebolo vykonané ani predchádzajúce „neúčinné alebo podstatne sťažené odhaľovanie a dokumentovanie“ činnosti žalobkyne. Z otázok jej kladených počas svedeckého výsluchu ako poškodenej v trestnom konaní pred prokurátorom, ako i z obsahu vyšetrovacieho spisu v trestnej veci sp. zn. IV Gv 4/2011, do ktorých mala žalobkyňa možnosť nahliadnuť vyplynuli skutočnosti uvedené v bode 2 d/ odôvodnenia tohto rozsudku. Pokiaľ v prípade žalobkyne došlo k použitiu inf.-tech. prostriedkov na základe súdnych rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním, potom museli byť Žiadosti, na podklade ktorých boli Súhlasy vydané, nepochybne nepravdivé, zavádzajúce, klamlivé, čo vyplýva z Uznesenia o začatí trestného stíhania alebo si Krajský súd Trenčín nesplnil riadne povinnosti vyplývajúce mu z § 4 ods. 3 v spojení s § 4 ods. 6 zákona o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, a teda riadne nepreveril, či sú naplnené všetky predpoklady udelenia súhlasu, resp. či trvajú. VOS bolo vyhotovené záznamy z dôvodu, že voči žalobkyňi sa nezačalo trestné či iné stíhanie, povinné vyhotovené záznamy telekomunikačnej prevádzky, vrátane jej prepisov bezodkladne zničiť, k čomu preukázateľne nedošlo a bol porušený i § 20 zákona o vojenskej službe, kedy došlo k úniku informácií pracovníkmi VOS, o ktorých boli tieto osoby povinné zachovávať mlčanlivosť najmenej v dvoch prípadoch prepisov telefonických hovorov žalobkyne, príp. jej manžela, ktoré mal a k dispozícii redaktorka denníka SME.

Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by na uvedené konanie VOS pod pojem nesprávny úradný postup bolo potrebné právoplatne skončené trestné konanie, nakoľko nie je potrebné, aby takéto konanie obligatórne naplnilo znaky skutkovej podstaty niektorých z trestných činov uvedených v osobitnej časti

Trestného zákona, nakoľko podmienky vzniku nároku na náhradu škody zakotvuje osobitný zákon o zodpovednosti za škodu a nie Trestný zákon.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, vypočul zástupcu žalovaného, vykonal výsluch svedkov: P. J. Q. /čl. 285 spisu/, X. P. F. /č. 287 spisu/, F. Š. /č. 404 spisu/, F. F. /č. 405 spisu/, P. B. /čl. 406 spisu/, F. F. O. /čl. 408 spisu/, X. O. /čl. 426 spisu/, V. O. /čl. 427 spisu/, Q. N. /čl. 447 spisu/, Obžalobou Generálnej prokuratúry SR sp. zm IV Gv 4/11/1000-297 zo dňa 28.01.2016 podanou dňa 08.02.2016 na Okresný súd Trenčín, uznesením Najvyššieho súdu SR č. 6Nt 18/2017 zo dňa 05.09.2017 o neodňatí veci, uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 354/2012-16 zo dňa 11.07.2012, ako aj obsahom celého spisu, pričom zistil nasledovný skutkový stav:

6. Dňa 08.02.2016 bola podaná Generálnou prokuratúrou SR pod č. IV Gv 4/11/2000-297 zo dňa 29.01.2016 na Okresný súd Trenčín obžaloba voči plk. v zál. D.. F. X. B., X.. V. I.. D.. L. C., X.. V. I.. F.. F. V., X.. V. I.. F.. X. X., X.. V. I.. D..P. J. za pokračovací zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa vo forme účastníctva v jednočinnom súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv, ktorí v rozpore s § 3, § 4 a § 6 Zákona č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia a § 2 zákona č. 198/1994 o VS od júna 2010 do 25.11.2011 ako osoby služobne zaradené na VOS predkladali zákonným sudcom Krajského súdu v Trenčíne žiadosti o vydanie rozhodnutí na udelenie súhlasu na použitie informačno-technického prostriedku - odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky a žiadosti na vydanie rozhodnutia na udelenie súhlasu na predĺženie použitia inf.-tech. prostriedkov, ako aj vyhodnotenia zaznamenávanie telekom. činnosti, pričom v odôvodneniach týchto žiadostí ako aj v samotných vyhodnoteniach zaznamenávania telekom. činnosti uviedli nepravdivé, predstierané a zámerne vykonštruované skutočnosti o dôvodnosti podaných žiadostí, úmyselne zamlčali niektoré dôležité skutočnosti, na základe čoho dosiahli vydanie písomných súhlasov na odpočúvanie a zaznamenávanie telekom. prevádzky zákonnými sudcami Krajského súdu v Trenčíne, ako aj predkladali zákonným súdom KS v Trenčíne vyhodnotenia zaznamenávaní telekom. prevádzky, ktoré obsahovali nepravdivé údaje.

7. Uznesením Generálnej prokuratúry SR sp. zn. IV Gv 4/11 zo dňa 20.02.2012 boli stíhaní bývalí príslušníci VOS MO SR okrem iného, že X.. D.. F.. X. B. ako riaditeľ VOS za pomoci X.. D.. L. C. vo veciach verejných na VOS bez reálneho vykonania predchádzajúceho odhaľovania a dokumentovania v danej veci, dňa 26.07.2011 a dňa 11.08.2011 predložil sudcovi Krajského súdu v Trenčíne žiadosti o vydanie rozhodnutí na udelenie súhlasu k použitiu informačno-technického prostriedku - odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky, v ktorých uviedol nepravdivé, predstierané a zámerne vykonštruované skutočnosti tvrdením, že záujmová osoba - žalobkyňa je podozrivá z poškodzovania vojensko-hospodárskych záujmov SR v zmysle § 2 ods. 1 písm. d/ zák. o VS, ktoré boli na priamy pokyn X.. C. vypracovaná podriadeným príslušníkom VOS, čím dosiahol, že sudca KS Trenčín dňa 06.07.2011 vydal pod sp. zn. KS TN-V-158-1/2011-Ntt 121 a sp. z. KN TN-V-159-1/2011-Ntt 122, sp. zn. KS TN-V-165-1/2011-FNtt 128 súhlasy na vydanie rozhodnutí na odpočúvanie a zaznamenávanie telekom. prevádzky na mobilných číslach uvedených v návrhoch, pričom pri predčasnom ukončení akcie dňa 15.08.2011 a dňa 18.10.2011 boli vypracované hodnotenia zaznamenania telekom. činnosti, v ktorých boli účelovo uvedené nepravdivé skutočnosti, aby tieto korešpondovali s návrhmi na použitie inf. -tech. prostriedkov, čím bola poškodenej žalobkyňi spôsobená ujma na právach upravených v čl. 16 ods. 1, čl. 22 ods. 1, 2 Ústavy SR, čl. 13 Listiny základných práv a slobôd, čl. 8 ods. 12 Dohovoru o ochrane ľudských práv.

8. Žalobkyňa Žiadosťou zo dňa 15.11.2012, doručenou žalovanému dňa 20.11.2012 žiadala o predbežné prerokovanie jej návrhu ako poškodenej na náhradu škody podľa § 15 a nasl. Zák. č. 514/2003 Z.z. z dôvodov totožných ako uvádzala v žalobe uvedenej v bode 1 tohto odôvodnenia a žiadala žalovaného na zaplatenie jej nemajetkovej ujmy 450.000 eur.

9. Svedkyňa P. J. Q., sudkyňa Špecializovaného trestného súdu uviedla, že v roku 2011 prišla do kontaktu s manželom žalobkyne - svedkom F. F. O. ako riaditeľom Odboru špeciálnej ochrany na ochranu ústavných činiteľov v rámci ochrany sudcov Špeciálneho trestného súdu. V novembri 2011 sa manžel žalobkyne zúčastnil na zasadnutí pléna sudcov Špeciálneho trestného súdu, kde predniesol svoje zámery týkajúce sa ochrany. V decembri 2011 zaregistrovala kauzu odpočúvania v médiách, pričom o odpočúvaní žalobkyne a jeho osoby sa dozvedela od jej manžela v marci 2012 pri osobnom stretnutí. Svedkyňa informácia o odpočúvaní zarazila, nakoľko zo svojej

profesnej činnosti vie, že odpočúvanie sa vykonáva na základe súhlasu sudcu alebo v trestnom konaní na základe príkazu sudcu alebo návrhu prokurátora. Pri tejto zmienke jej manžel žalobkyne oznámil, že so žalobkyňou podajú žalobu na ochranu osobnosti, lebo odpočúvanie nebolo dôvodné. Následne manžel žalobkyne vykonával funkciu riaditeľa Odboru špeciálnej ochrany do júna 2012 a následne bol vyzvaný na ukončenie služobného pomeru, nevie z akého dôvodu.

10. Svedok X. P. F., minister hospodárstva v rokoch 2010-2012, uviedol, že žalobkyňa bola jeho podriadenou. Keď nastala kauza odpočúvania na centrále strany SaS, konfrontovali vtedajšieho ministra obrany U. ohľadne informácií z médií ohľadne odpočúvania, na čo im minister obrany poskytol mená odpočúvaných osôb, medzi ktorými bola aj žalobkyňa, a to z dôvodu korupcie a že prišiel na ňu anonym, ale podozrenie sa nepotvrdilo. Toto určitým spôsobom vyvolalo svedkovu nedôveru voči žalobkyňi, ale vzťahy mali dobré naďalej. Zachytil ako vtedajší minister hospodárstva zmenu vzťahov na pracovisku voči žalobkyňi, u ktorej bol náznak konania s podozrením na korupciu.

11. Svedkyňa F. Š., matka žalobkyne uviedla, že v roku 2011 sa z denníka Nový čas dozvedela o odpočúvaní žalobkyne, čo znepokojilo i jej manžela, pretože tomuto stále niečo vŕta v hlave dôvod odpočúvania žalobkyne. Najväčšie pripomienky k odpočúvaniu žalobkyne mal jej zať P. X., ktorý je exekútor. Kauzu v médiách nesleduje. Po prepuknutí kauzy svedkyňa s manželom stratili priateľstvo, kmotra P. prestala k nim chodiť, zrejme kvôli odpočúvaniu. Po prevalení kauzy si nevšimla zmeny v rodine žalobkyne, ani v rámci jej zdravotného stavu, lebo s ňou nežije. Dôveruje však žalobkyňi.

12. Svedok F. F., bývalý kolega žalobkyne a jej manžela - svedka F. O., uviedol, že odkedy sa dozvedel o odpočúvaní žalobkyne, došlo k obmedzeniu ich vzájomných kontaktov. Na Colnej správe bol so žalobkyňou kolegom 4-5 rokov, následne asi 6 rokov robil v súkromnej sfére, potom 4 mesiace robil so žalobkyňou na Min. hospodárstva na jednom oddelení. V čase, keď pracovali na Colnej správe sa mimopracovne ako priatelia stretávali aj vo voľnom čase, bolo to v rokoch 2002-2006, keď robil v súkromnej sfére stretávali sa podľa možností a po vypuknutí kauzy odpočúvania žalobkyne a jej rodiny, či už v médiách, na internete, novinách, dostal strach ohľadne previerok, že nikoho neodpočúvajú bez príčiny. Svedok v tom čase pracoval na Ministerstve hospodárstva SR ako referent a chcel sa vrátiť do ZVJS do J., čo sa mu aj v lete 2012 podarilo. V súčasnosti je kontakt so žalobkyňou na úrovni známych, minimálny aj vzhľadom na pracovisko a bydlisko v J., strach, či nie je odpočúvaný má aj dnes, lebo vec nie je skončená. Na pracovisku mala kauza odpočúvania vo vzťahu k žalobkyňi dopad taký, že sa najskôr jednalo o ironické poznámky, vtipy, potom si ľudia začali rozprávať, že bez vetra sa ani lístok nepohne a odposluchy sa nerobia bez dôvodu. Po vypuknutí kauzy si všimol napätie medzi žalobkyňou a jej manželom, stres u žalobkyne, schudnutie.

13. Svedok P. B., syn žalobkyne, uviedol, že v čase kauzy odpočúvania bol študentom vysokej školy, začiatkom roka 2011 si našiel brigádu na Ministerstve školstva, kde pracuje do dnešného dňa na riadny pracovný pomer. Prevalenie kauzy odpočúvania sa odrazilo v súvislosti s bývaním v O., čo je najpodstatnejšie. Od roku 2008 býval so žalobkyňou v O.M., cítil sa v nej dobre, mal dobrého kamaráta F. Č., ktorý vzťah sa ukončoval do stratena od roku 2012 postupne otázkami na uvedenú kauzu zo strany okolia. V čase trvania kauzy boli s kamarátom v dennom kontakte. Kauza odpočúvania mala vplyv aj na rozchod s priateľkou D. Z. na jeseň 2011, s ktorou chodili spolu od roku 2010, ale po prevalení kauzy mu jej matka oznámila, že by bolo lepšie, keby sa s priateľkou, ktorá bola v 1. alebo 2. ročníku strednej školy, prestali stretávať. Priateľka i svedok rešpektovali želanie matky priateľky, ktorá v tom čase začala mať aj zdravotné problémy, čo spojilo vzťah priateľky a jej matky. Zdravotný stav žalobkyne si vyžaduje množstvo liekov, má zvýšený krvný tlak už spreď roka 2011. Vzťahy svedka a žalobkyne sa narušili z dôvodu, že tento odmietol byť medializovaný a fungovať v domácnosti, ktorá je odpočúvaná, preto prestal dochádzať do B. jedným vozidlom so žalobkyňou po prevalení kauzy, kedy aj manžel žalobkyne začal mať problémy v práci, kvôli čomu chodieval domov neskôr.

14. Svedok F. F. O., manžel žalobkyne, uviedol, že v novembri 2011 prišla domov žalobkyňa a oznámila mu, že dostala otázky od novinárky K. k odpočúvaniu a či sa vie vyjadriť k prepisom, ktoré žalobkyňa od novinárky obdržala. Jeden prepis hovorov sa týkal aj svedka, o odpočúvaní so žalobkyňou nevedeli. Následne svedok o odpočúvaní informoval svojho nadriadeného, pretože článok o odpočúvaní zaslaný redaktorkou K. mal vyjsť v novinách nasledujúci

deň. Po medializácii článku ho v tejto súvislosti oslovovali jeho podriadení, známi, chránené osoby, keďže bol riaditeľom Odboru špeciálnej ochrany na Úrade pre ochranu ústavných činiteľov MV SR, žalobkyňa bola vypovedať na Gen. prokuratúre, z ktorého sa zistilo, že okrem žalobkyne bol odpočúvaný aj on a syn P. B., ktorí používali telefóny žalobkyne. Z dôvodu, že vyšlo najavo odpočúvanie aj svedka, riaditeľ úradu ochrany mu navrhol dobrovoľné odstúpenie z funkcie riaditeľa, príp. preradenie na nižšiu funkciu, preto prijal funkciu vodiča útvaru osobitného určenia, z dôvodu čoho sa mu plat znížil o 1150 eur mesačne. V roku 2013 učil na dôstojníckej škole. Svedok ďalej uviedol, že všetci jeho kamaráti a známy po prevalení kauzy prestali s ním komunikovať, zo strachu z odpočúvania prestali chodiť domov k žalobkyňi a svedkovi, majú problémy s rodičmi svedka dodnes, so žalobkyňou mali problémy vzťahové, nakoľko platili hypotéky a došlo k značnému úbytku jeho príjmu. So synom žalobkyne P. B. nastali určité problémy, nakoľko bol v puberte a ťažko znášal odpočúvanie jeho telefónu. Hádky medzi ním a žalobkyňou vznikali z dôvodu, že svedok prišiel kvôli odpočúvaniu o prácu, pretože jeho nadriadený sa vyjadril, že sudcovia si neprajú, aby svedok pracoval na pôvodnej pozícii riaditeľa odboru špeciálnej ochrany, pretože s nimi telefonicky komunikoval a vedel o ich pohybe. K 30.04.2017 z vlastného rozhodnutia ukončil svedok služobný pomer príslušníka PZ. Zdravotný stav žalobkyne je taký, že v rokoch 2012-2013 jej začali padať vlasy zo stresu, má problémy so štítnou žľazou, vysoký krvný tlak. Aj svedok mal v roku 2012 problémy so žalúdkom a vysokým tlakom zo stresu. Po prevalení kauzy mu bezpečnostnú previerku nerobili.

15. Svedkyňa X. O., matka manžela žalobkyne F. F. O., uviedla, že s manželom žijú v B. - X. B., kde sa ľudia navzájom poznajú. V roku 2011-2012 sa dostavila k lekárovi do L. Q., kde sa jej lekár pýtal na kauzu odpočúvania žalobkyne, ktorú kauzu svedkyňa nesledovala, ale jej syn - manžel žalobkyne jej potvrdil odpočúvanie, ale nie je pravdou, čo sa okolo toho hovorí. Svedkyňa pozná okolie, nakoľko podniká v oblasti pohrebničtva, preto sa jej okolie pýtalo, čo je na odpočúvaní pravdy, ale svedkyňa tvrdila, že dôvod odpočúvania nebol dôvodný. Kvôli tejto kauze rodina žalobkyne prestala chodiť k svedkyňi, narušili sa vzťahy medzi jej deťmi, súrodencami s rodinou žalobkyne, nestretávajú sa. Svedok F. O. občas príde, ani vnučka ich nenavštevuje. Svedkyňa s manželom taktiež nenavštevujú rodinu svojho syna so žalobkyňu z dôvodu, že ich nevolali. Verí, že žalobkyňa je v tejto kauze nevinne. Po prepuknutí kauzy odpočúvania prestalo k svedkyňi do pohrebničtva chodiť veľa zákazníkov z dôvodu strachu z odpočúvania, keď prišli do výrobné vncov, obzerali sa, či aj svedkyňa neodpočúvajú. Po prepuknutí kauzy sa svedkyňa na kauzu žalobkyne nepýtala nič, stačilo jej, čo jej uviedol jej syn. Svedkyňa nemá vedomosť a ani ju nezaujímajú bližšie dôvody odpočúvania žalobkyne. Svedkyňa požiadala žalobkyňa asi po roku od vypuknutia kauzy odpočúvania, aby k nim nechodila.

16. Svedok V. O., otec manžela žalobkyne F. F. O. uviedol, že v minulosti mu manželka - svedkyňa X. O. oznámila, že žalobkyňa odpočúvajú. On mal v tom čase zdravotné problémy a nechcel sa o tom baviť, len vydedukoval, že musel existovať dôvod na danie súhlasu sudcu s odpočúvaním. Preto sa pýtal syna F. O. na túto kauzu, čo mu bolo potvrdené, ale že neexistoval dôvod. Následne prišiel syn za ním osobne a pohádali sa z dôvodu odpočúvania žalobkyne, ktorá mu osobne neprišla vysvetliť situáciu, z ktorého dôvodu jej telefonicky vynadal a zakázal chodiť k nim, pokiaľ sa vec nevyrieši. V súčasnej dobe so žalobkyňou nekomunikuje a veľmi ho zobralo to, že syna F. O. odvolali z funkcie na polície, pričom si myslí, že to má spojitosť s kauzou odpočúvania.

17. Svedkyňa Q. N., suseda žalobkyne, uviedla, že po zistení odpočúvania žalobkyne z médií sa prestali stýkať. Asi pred 5-6 rokmi ju navštívila polícia a pýtali sa na rodinu žalobkyne, akí sú susedia, ako sa správajú, kto ich navštevuje. Kauzu odpočúvania v súčasnosti nesleduje. Žalobkyňi sa nikdy nepýtala na kauzu.

18. Žalobkyňa v rámci záverečného prednesu uviedla, že neoprávnenosť každého zásahu do právom chránených práv fyzickej osoby tvorí objektívnu kategóriu predstavujúcu záporné hodnotenie zásahu do osobnosti fyzickej osoby zo strany štátu. Túto objektívnu kategóriu je treba odlišovať od zavinenia ako subjektívnej kategórie, v zmysle čoho, neoprávnenosť a protiprávnosť zásahu VOS je jednoznačne preukázaná. Z procesného hľadiska platí, že občianskoprávnom konaní súd nemá právomoc preskúmať správnosť postupov orgánov činných v trestnom konaní, jediným orgánom oprávneným rozhodnúť o otázke viny či nevinu obžalovaného je trestnoprávny súd s poukazom na uznesenie NS ČR z 7.4.2009 sp. zn. 22Cdo 4944/2007, rozsudok z 31.10.2005 sp. z. 30 Cdo 57/2005. Občianskoprávna ochrana osobnosti fyzickej osoby podľa § 13 OZ prichádza do úvahy len

v neoprávnených zásahoch, teda konaní, ktoré svojim obsahom, formou a cieľom sa dotýka práv chránených § 11 a nasl. OZ, je objektívne spôsobilé tieto práva ohroziť, narušiť. U žalobkyne toto bolo splnené, rovnako ako i preukázaná príčinná súvislosť medzi neoprávneným zásahom do jej osobnosti a vznikom nemajetkovej ujmy. V konaní bolo preukázané, že v dôsledku neoprávneného zásahu štátu do ústavou garantovaných práv žalobkyne a jej rodinných príslušníkov, došlo k zásadnému rozvratu rodinných a susedských vzťahov, k zhoršeniu vzťahov na pracovisku, k zníženiu dôveryhodnosti žalobkyne, ktorá ako verejne známa osoba túto dôveryhodnosť požívala pred vypuknutím kauzy. Neoprávnený zásah štátu vniesol do jej života i blízkych rodinných príslušníkov dlhotrvajúci strach a napätie, ale aj neistotu v pracovnej a sociálnej oblasti. Konanie žalovaného a jeho pohnútky smerovali k diskreditácii žalobkyne a k trestnému stíhaniu z dôvodu podozrenia z poškodzovania vojensko-hospodárskych záujmov SR bez zákonných dôvodov. Zásah do osobnostných práv žalobkyne bol takej intenzity a rozsahu, že ujma bola objektívne spôsobená v značnej miere, pričom takýto zásah by za ujmu považovala každá iná osoba v jej postavení a situácii.

19. a/ Žalovaný vo svojich podaniach uviedol, že s poukazom na § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení platnom v čase podania žaloby, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť 5-násobok minimálnej mzdy, ktorá v roku 2012 bola 327,20 eur, t.j. žalobkyňa mohla požadovať náhradu nemajetkovej ujmy maximálne vo výške 16.360 eur.

Žalobkyňa má za to, že nesprávny úradný postup VOS je preukázaný uznesením o začatí trestného stíhania vydaného Generálnou prokuratúrou zo dňa 20.02.2012 sp. zn. IV Gv 4/2011 voči X.. V. I.. D..F.. X. B. a ďalším bývalým príslušníkom VOS za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, v ktorej bola 26.01.2016 generálnym prokurátorom podaná obžaloba, avšak vo veci do dnešného dňa nebolo rozhodnuté. Riaditeľ VOS predložil sudcovi Krajského súdu v Trenčíne žiadosť o vydanie rozhodnutia na udelenie súhlasu k odpočúvaniu, pričom sudca takýto súhlas vydal, zákonom vyžadovaný postup na vydanie súhlasu s odpočúvaním bol zo strany VOS nepochybne dodržaný. Zákon č. 514/2003 Z.z. uvádza konanie, ktoré sa považuje za nesprávny úradný postup, iba demonštratívne, pričom v prípade žalobkyne prichádza do úvahy tzv. iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Nevyhnutnou podmienkou však je, aby osobe, ktorá namieta nesprávny úradný postup, bola spôsobená škoda. Pokiaľ ide o nezákonný zásah ako aj nesprávny úradný postup, tieto musia byť konštatované orgánom na to oprávneným, čo v prípade žalobkyne nie je. Zo samotného vznesenia obvinenia bývalým príslušníkom VOS, ako aj z podanej obžaloby prokurátorom Generálnej prokuratúry SR nie je možné prijať definitívny záver, že došlo k nezákonnému zásahu, príp. nesprávne úradnému postupu. Súd v civilnom sporovom konaní s poukazom na § 193 CSP si ako prejudiciálnu otázku nemôže posúdiť, či bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt a kto ho spáchal.

b/ Z uznesenia Ústavného súdu SR č. I. ÚS 354/2012-16 z 11.07.2012, predmetom ktorého konania pred Ústavným súdom SR bolo namietané porušenie sťažovateľom označených základných práv, ku ktorému malo dôjsť tým, že jeho telefonické hovory boli odpočúvané a zaznamenávané na základe súhlasu na odpočúvanie, ktorý obsahoval dostatok dôvodov, ktoré by odôvodnili jeho vydanie, neobsahoval žiadne konkrétne skutočnosti a závery, ku ktorým v ňom krajský súd dospel, neboli podložené dôkazmi nachádzajúcimi sa v spisovom materiáli v predmetnej veci, t.z. že ho možno považovať za formálny a žiadosť podanú VOS, na základe ktorej bol vydaný, obsahovala nepravdivé, vykonštruované a predstierané skutočnosti. Ústavný súd SR v predmetnom uznesení poukázal na to, že kým podľa § 4 ods. 1 zákona o ochrane pred odpočúvaním vydáva sudca písomný súhlas na použitie informačno-technických prostriedkov, tak podľa § 88 ods. 1 Tr. Por. vydáva sudca príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností. Súhlas i príkaz majú formálne, ale aj obsahové náležitosti rozhodnutia. Vzhľadom na to, že opravný prostriedok ani proti súhlasu ani príkazu nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. Oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu či príkazu všeobecný súd nemôže preskúmať, pretože sú právoplatnými rozhodnutiami, ktorými je súd viazaný, resp. musí z nich vychádzať. To sa vzťahuje tak na trestné konania, ako aj prípadné občianskoprávne konania na ochranu osobnosti. Dôvody vedúce k vydaniu súhlasu by určite mali mať svoj laický a racionálny základ, avšak trvanie na požiadavke preukázania skutočností vedúcich k podozreniu z plánovanej alebo spáchanej trestnej činnosti konkrétnymi skutočnosťami už v čase pred začatím trestného konania by v podstate použitie týchto inf.-tech. prostriedkov znemožnilo. Z uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu SR vyplýva, že legálnosť odpočúvania nemôže v civilnom sporovom konaní posudzovať súd, vzhľadom na osobitný charakter súhlasu ako rozhodnutia sui generis. Ak teda VOS postupovalo spôsobom, ktorý

aprobuje zákon, nemohlo dôjsť k porušeniu práv žalobkyne. O tom, či VOS postupovalo zákonne, teda či dôvody, ktoré príslušníci VOS predložili sudcom KS v Trenčíne, boli vykonštruované, nikto právoplatne nerozhodol. Podanie obžaloby prokurátorom nie je definitívnym potvrdením toho, že skutok, pre ktorý sú osoby stíhané, sa stal.

Odpočúvanie žalobkyne sa uskutočnilo na základe legálne vydaného súhlasu, oprávnenosť vydania právoplatného súhlasu či príkazu na odpočúvanie nemôže preskúmať všeobecný súd v odvolacom konaní, pretože súhlas a príkaz sú právoplatnými rozhodnutiami. Vzhľadom na osobitný charakter súhlasu s odpočúvaním, jedine súd v trestnom konaní môže autoritatívne vysloviť, či konanie VOS pri odpočúvaní žalobkyne bolo alebo nebolo v súlade s relevantnou právnou úpravou, teda či došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

c/ Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch môže podľa § 13 ods. 2 OZ priznať súd vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca, najmä ak by bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo vážnosť v spoločnosti. Odpočúvaní telefonických hovorov príslušníkmi VOS pri plnení ich služobných úloh nemôže dôjsť k zníženiu dôstojnosti či vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Z § 17 ods.2 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že nemajetková ujma v peniazoch sa uhrádza len vtedy, ak v súvislosti s nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom konštatovanie porušenia práva nie je vzhľadom na spôsobenú ujmu dostatočným zadosťučinením a vzniknutú ujmu nie je možné uspokojiť inak. Žalobkyňa požadovanú výšku nemajetkovej ujmy 450.000 eur ničím neodôvodnila a táto je neprimeraná. Žalobkyňa uviedla, že telefónne čísla, ktoré boli evidované na ňu, boli od júla 2011 do októbra 2011 odpočúvané s tým, že okrem nej boli odpočúvaní aj jej syn a manžel, z odpočúvaní boli vyhotovované záznamy, ktoré najmenej v dvoch prípadoch neboli zničené a boli poskytnuté redaktorke denníka SME. Žalobkyňa však o existencii týchto dvoch prepisov nepredložila žiaden relevantný dôkaz. Žalobkyňa ďalej uviedla, že z dôvodu neustále prebiehajúceho trestného konanie vládne v jej okolí, najmä v pracovnom kolektíve jej podriadených i nadriadených neistota, či použitie inf.-tech. prostriedkov odpočúvania voči nej bolo oprávnené, tým, že aj samotná medializácia týchto informácií o odpočúvaní žalobkyne prispela k vzniku, oživeniu, rozširovaniu rôznych dezinformácií o celej kauze odpočúvania a dokonca určitá časť verejnosti a okolie žalobkyne a jej rodiny je presvedčená, že dôvody na odpočúvania vzhľadom na existenciu súdnych rozhodnutí o súhlase s odpočúvaním žalobkyne museli existovať. S poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 81/2011 napriek tomu, že žalobkyňa nepreukázala nezákonný zásah do jej práv alebo nesprávny úradný postup vyžadovaný zákonom č. 514/2003 Z.z., v konaní nepreukázala ani akúkoľvek škodu alebo nemajetkovú ujmu, skutočnosti o znížení jej vážnosti a dôstojnosti len tvrdila. Jedinú skutočnosť, ktorú žalobkyňa v konaní preukázala boli zhoršené medziľudské vzťahy spôsobené nedôverou jej rodiny a okolia voči nej, čo však nemohlo byť spôsobené samotným odpočúvaním zo strany VOS, ale zhoršenie medziľudských vzťahov bolo spôsobené prístupom médií, ktoré cielene neinformovali objektívne a neuvádzali všetky relevantné informácie. Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a žalobkyňa musí preukázať existenciu splnenia podmienok zodpovednosti žalovaného za škodu, preto nárok žalobkyne nie je dôvodný.

20. Podľa § 3 ods. 1 Zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2011 do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci
a / nezákonným rozhodnutím
b/ nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody
c/ rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
d/ nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. d/ cit. zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 5 ods. 1 cit. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1,2 cit. zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda

spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu. Právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 9 ods. 1 cit. zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 cit. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods.1 cit. zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 cit. zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

Podľa § 17 ods. 2 cit. zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 cit. zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 17 ods. 4 cit. zákona, výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20130101.html?ucinnost=10.10.2011>> je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

Podľa § 27 ods. 1 cit. zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 12 ods. 1 OZ, písomnosti osobnej povahy, podobizne, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy, týkajúce sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy sa smú vyhotoviť alebo použiť len s jej privolením.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu došlo.

Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním“), informačno-technické prostriedky môže používať Policajný zbor, Slovenská informačná služba, Vojenské spravodajstvo, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Colná správa (ďalej len „orgány štátu“) v rozsahu podľa osobitných predpisov.

Podľa § 2 ods. 4 zák. č. 166/2003 Z.z., používanie informačno-technických prostriedkov pre Vojenské spravodajstvo na základe písomnej žiadosti a po predložení písomného súhlasu zákonného sudcu technicky zabezpečuje Policajný zbor.

Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 166/2003 Z.z., informačno-technický prostriedok možno použiť iba vtedy, ak je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na zabezpečenie bezpečnosti štátu, obranu štátu, predchádzanie a objasňovanie trestnej činnosti alebo na ochranu práv a slobôd iných. Použitím informačno-technického prostriedku sa môže základné právo alebo sloboda obmedziť len v nevyhnutnom rozsahu a nie dlhšie, ako je to nevyhnutné na dosiahnutie zákonom uznaného cieľa, na ktorý slúži.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 166/2003 Z.z., informačno-technické prostriedky možno použiť iba na základe predchádzajúceho písomného súhlasu zákonného sudcu (ďalej len „súhlas“) len na nevyhnutý čas, najdlhšie však na šesť mesiacov.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 166/2003 Z.z., kópiu zvukového, obrazového alebo zvukovo-obrazového záznamu (ďalej len „záznam“), ktorý bol vyhotovený použitím informačno-technického prostriedku možno postúpiť len vecne a miestne príslušnému štátnemu orgánu, ak záznam môže byť dôkazom v konaní vedenom pred príslušným štátnym orgánom v medziach jeho zákonom ustanovenej právomoci. Vecne a miestne príslušný štátny orgán, ktorému bol záznam postúpený, nesmie vyhotoviť kópiu záznamu ani záznam alebo jeho prepis poskytnúť k nahliadnutiu či skopírovaniu inej osobe, inému štátnemu orgánu alebo orgánu územnej samosprávy alebo inej samosprávy.

Podľa § 7 ods. 4 zák. č. 166/2003 Z.z., ak sa pri použití informačno-technického prostriedku vyhotovil záznam a neskôr sa zistili skutočnosti významné na dosiahnutie zákonom ustanoveného účelu použitia informačno-technického prostriedku, orgán štátu, ktorý záznam vyhotovil, je povinný bezodkladne záznam zničiť.

Podľa § 8 zák. č. 166/2003 Z.z., použitie informačno-technického prostriedku, vyhotovenie záznamu alebo skopírovanie záznamu, ktoré sa uskutoční v rozpore s týmto zákonom, zakladá zodpovednosť štátu, ako aj osoby, ktorá zákon porušila tak, že nezákonné správanie nariadila, schválila alebo sa ho inak dopustila.

Podľa čl. 8 CSP, strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

21. Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátneho orgánu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v zmysle § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. nie je absolútnym, ale v záujme zaistenia právnej istoty podlieha zákonným obmedzeniam upravujúcim predpoklady na jej uplatnenia.

22. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 450.000 eur titulom zodpovednosti za škodu spôsobenej jej orgánom štátu pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. účinnom od 01.01.2011 do 31.12.2012, a to nesprávnym úradným postupom príslušníkov VOS (Vojenského obranného spravodajstva) voči žalobkyňi.

23. Aktívna legitímácia žalobkyne bola preukázaná vystupovaním jej osoby ako poškodenej v trestnej veci vedenej na Okresnom súde v Trenčíne pod sp. zn. 2T 11/2016 proti obžalovaným - bývalým príslušníkom VOS X.. V. I.E.. D.. F.. X. B. a spol. pre zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa v súbehu s prečinom poškodzovania cudzích práv. Žalovaný je v spore pasívne legitimovaný, nakoľko nesprávny úradný postup, od ktorého si žalobkyňa uplatňuje svoj nárok, mal byť spôsobený bývalými pracovníkmi VOS v pôsobnosti Ministerstva obrany SR v zmysle § 4 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/203 Z.z.. Žalobkyňa sa ako poškodená obrátila so svojou Žiadosťou o predbežné prejednanie nároku zo dňa 15.11.2012 na žalovaného, ktorá mu bola doručená 20.11.2012, avšak bezvýsledne.

25. Medzi stranami sporu bolo nesporné, že uplatnené právo náhrady škody 450.000 eur vymedzené v žalobe titulom nemajetkovej ujmy nebolo v rámci predbežného prerokovania vôbec uspokojené. Zodpovednosť štátu za majetkovú, resp. nemajetkovú ujmu, upravená v zákone č. 514/2004 Z.z. je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu (bez ohľadu na zavinenie). Štát zodpovedá za škodu podľa citovaného zákona za súčasného splnenia troch podmienok. Týmito podmienkami sú:

- existencia škody (majetkovej príp. nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch),
- nesprávny úradný postup orgánu štátu alebo nesprávne rozhodnutie a
- príčinná súvislosť medzi škodou a nesprávnym úradným postupom alebo nesprávnym rozhodnutím.

Zákon č. 514/2003 Z.z. bližšie nedefinuje ani pojem škody a ani neupravuje rozsah jej náhrady. Preto je potrebné vychádzať z príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka (§ 442 a nasl., § 13 OZ). Náhrada škody má predstavovať počínajúc účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z. celkom „spravodlivé zadosťučinenie“ a zahŕňať za podmienok vymedzených v tomto zákone aj peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy. Táto peňažná náhrada má zahŕňať ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti, ujmu spôsobenú poškodením dobrej povesti, ujmu v dôsledku sťaženia spoločenského uplatnenia alebo inú preukázanú nemajetkovú ujmu, ak ju nemožno napraviť inak.

O vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou ide len vtedy, ak škoda vznikla v dôsledku nesprávneho úradného postupu alebo nezákonného rozhodnutia, t.j. ak je medzi nimi vzťah príčiny a následku, pri ktorom platí, že ak by nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu alebo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, nevznikla by ani škoda. Ani vzťah príčinnej súvislosti (kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a škodou zákon č. 514/2003 Z.z. nevysvetľuje. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba javov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom, nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Ako už bolo uvedené vyššie, otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o skutkovú otázku, ktorá môže byť riešená len v konkrétnych súvislostiach; vyriešenie tejto otázky preto nemožno uložiť ani znalcovi (ten môže poskytnúť len odborné podklady, z ktorých súd pri zisťovaní skutkového stavu veci vychádza). Právnym posúdením je vymedzenie, medzi akou ujmu (aký následok) a akou skutočnosťou (aká príčina) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu štátu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (nemajetková ujma), za ktorú je náhrada navrhovateľom v prejednávanej veci požadovaná.

24. Z vykonaného dokazovania mal teda súd za preukázané, že žalobkyňa uplatnený nárok na náhradu škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. ako náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 450.000 eur preukazovala tým, že nesprávnym úradným postupom príslušníkov VOS, ktorí v rozpore so zákonom č. 166/2003 Z.z., § 2 zák. č. 198/1994 Z.z. o Vojenskom spravodajstve a Smernicou pre použitie inf. - tech. prostriedkov Vojenským obranným spravodajstvom na rozkaz vtedajšieho ministra obrany SR za pomoci príslušníka VOS predložili sudcovi Krajského súdu v Trenčíne žiadosť o vydanie rozhodnutia na udelenie súhlasu k použitiu informačno-technických prostriedkov - odpočúvania a zaznamenávania telekomunikačnej prevádzky, kde účelovo uviedli nepravdivé, predstierané a zámerne vykonštruované skutočnosti voči žalobkyňi. Predpoklady vzniku civilnoprávnej sankcie voči žalovanému z titulu neoprávneného zásahu do osobnostnej sféry žalobkyne preukazovala žalobkyňa zo strany žalovaného nelegálnym odpočúvaním, nezničením záznamov v súlade so zákonom a medializáciou, čím

došlo v značnej miere k zníženiu jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti. Žalobkyňa nesprávny úradný postup VOS preukazovala uznesením o začatí trestného stíhania vydaného Generálnou prokuratúrou pod sp. zn. IV Gv 4/2011 voči obv. X.. V. I.. D.. F.. X. B. a spol. (príslušníkom VOS) za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa, v ktorej veci bola dňa 26.01.2016 generálnym prokurátorom podaná obžaloba a v ktorej sa t.č. vedie na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 2T 11/2016 trestné konanie, ktoré nie je do dnešného dňa právoplatne skončené, dokonca ani rozhodnuté.

Medzi stranami sporu nebolo sporné, že sudca Krajského súdu v Trenčíne na základe žiadosti o vydanie rozhodnutí na udelenie súhlasu k odpočúvaniu žalobkyne a zaznamenávaniu telekomunikačne prevádzky vypracovanej pracovníkmi VOS vydal súhlasy na vydanie rozhodnutí na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky na mobilných tel. číslach uvedených v žiadostiach v období júl až október 2011 v súlade so zákonom, pričom žalobkyňa namieta nesprávny úradný postup VOS tým, že v žiadosti o udelenie súhlasu s odpočúvaním uviedli príslušníci VOS nepravdivé a zavádzajúce informácie, aby dosiahli v rozpore so zákonom vydanie Rozhodnutia o udelení súhlasu sudcom k odpočúvaniu žalobkyne; na základe Rozhodnutia o udelení súhlasu boli nasadené a použité informačno-technické prostriedky v rozpore so zákonom a vyhotovovaním záznamov z ich použitia; v rozpore so zákonom bolo nakladané so záznamami získanými použitím inf.-tech. prostriedkov v rozpore so zákonom o ochrane pred neoprávneným odpočúvaním, na základe čoho bolo redaktorke denníka SME F. K. poskytnutý prepis telefonických hovorov žalobkyne a jej manžela, čo vyústilo v medializáciu, že žalobkyňa bola odpočúvaná na základe platných súdnych rozhodnutí o udelení súhlasu s odpočúvaním, čím došlo k závažnej ujme na jej osobnostných právach.

25. Predpokladom vyhovievania žalobe žalobkyne je preukázanie splnenia podmienok na priznanie jej náhrady škody podľa zák. č. 514/2003 Z.z. v náhrade nemajetkovej ujmy, ktoré splnenie podmienok musí preukázať žalobkyňa, na ktorej je dôkazné bremeno, a to nesprávny úradný postup, existencia škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom. Žalobkyňa nesprávny úradný postup VOS preukazovala vznesením obvinenia a následne podanou obžalobou na bývalých príslušníkov VOS v trestnej veci X.. V. I.. D..F.. B. a spol., pôvodne vedenou pod sp. zn. IV Gv 4/11 na Generálnej prokuratúre SR, t.č. na Okresnom súde Trenčín sp. zn. 2T 11/2016, v ktorom konaní vystupuje ako poškodená, pričom aj ujmu na svojich právach preukazuje špecifikáciou porušenia ustanovení v uznesení Generálnej prokuratúry SR z dňa 20.02.2002, ako i podanej obžalobe totožnými ustanoveniami článkov Ústavy SR, Dohovoru o ochrane ľudských práv a Listiny základných práv a slobôd. Ako vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. I ÚS 354/2012-16 zo dňa 11.07.2012, predmetom ktorého bolo namietanie porušenia práva sťažovateľom - taktiež jedným z poškodených odpočúvaním VOS z totožného dôvodu ako u žalobkyne, kým podľa § 4 ods. 1 Zák. č. 166/2003 Z.z. o ochrane pred odpočúvaním vydáva sudca písomný príkaz na použitie inf.-tech. prostriedkov, tak podľa § 88 ods. 1 Tr. poriadku sudca vydáva príkaz na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností, pričom súhlas i príkaz majú formálne a obsahové náležitosti rozhodnutia, opravný prostriedok voči nim nie je prípustný, preto dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. Všeobecný súd totiž oprávnenosť vydania právoplatného príkazu či súhlasu s odpočúvaním nemôže preskúmať. Preto legálnosť odpočúvania žalobkyne nemôže v civilnom konaní posudzovať súd, nakoľko jednak bol súhlas i príkaz vydaný sudcom v súlade s § 2, § 4 Zák. č. 166/2003 Z.z., jednak v tomto konaní súd nie je oprávnený skúmať a vyhodnocovať si konanie príslušníkov VOS, voči ktorým je stále vedené v tejto súvislosti trestné konanie, ktoré by si súd mal riešiť ako predbežnú otázku. Otázku zavinenia v trestnom konaní nie je možné predbežne si riešiť v konaní občianskoprávnom. Do dnešného dňa nebolo v trestnom konaní rozhodnuté, či príslušníci, ktorí mali žalobkyňu spôsobiť ujmu na jej právach tým, že sudcom KS v Trenčíne predložili vykonštruované a nepravdivé údaje o žalobkyňu, na základe ktorých boli sudcami vydané súhlasy s odpočúvaním a príkazy k odpočúvaniu a zaznamenávaniu telekom. činnosti žalobkyne.

Žalobkyňa ďalej odvodzovala svoj nárok nesprávnym úradným postupom porušením povinnosti príslušníkmi VOS tým, že v rozpore s § 7, § 8 zák. č. 166/2003 Z.z. nezničili vyhotovený záznam, resp. záznamy bezodkladne, resp. vyhotovili kópiu záznamov, či doslovné prepisy odpočúvaných telefonických čísel žalobkyne a jej manžela, najmenej v dvoch prípadoch, ktoré neboli zničené a boli poskytnuté redaktorke SME. Žalobkyňa však počas trvania tohto súdneho konania od roku 2012 okrem mailovej komunikácie medzi ňou a redaktorkou SME F. K. zo dňa 23.11.2011, kedy sa žalobkyňa vyjadruje na otázku novinárky, „poslala som vám to, lepšiu kvalitu teraz neviem spraviť, napíšte mi prosím, čo si o tom myslíte, ďakujem“, žiaden doklad o existencii prepisov hovorov, príp. vyhotovených záznamov z odpočúvania žalobkyne súdu nepredložila.

Vzhľadom na tieto skutočnosti žalobkyňa v konaní nepreukázala nesprávny úradný postup pracovníkov VOS v zásahu do jej osobnostných práv, do dnešného dňa nebolo v trestnej veci o vine pracovníkov VOS, ktorí jej mali spôsobiť nemajetkovú ujmu, rozhodnuté, preto žaloba podaná žalobkyňou v tomto konaní je predčasne podanou, v čom sa súd úplne stotožňuje s vyjadrením žalovaného v bode 3 odôvodnenia tohto rozsudku.

26. Existenciu škody ako nemajetkovej ujmy preukazovala žalobkyňa tým, že jej v značnej miere bola nesprávnym úradným postupom pracovníkov VOS znížená jej dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti, pričom požadovanú výšku 450.000 eur ničím neodôvodnila. Jej podania a tvrdenia sa zameriavali predovšetkým na všeobecné ustanovenia o nemajetkovej ujme a porušovaní práv na ochranu osobnosti. Ustanovenie § 17 ods. 2,3 zák. č. 514/2003 Z.z. predpokladá priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch len za predpokladu, že iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, ak nie je ju možné uspokojiť inak. Z vykonaného dokazovania výsluchom žalobkyne, svedkov vypočutých v tomto konaní však súd vôbec nemal preukázané, žeby intenzita zásahu do osobnostných práv žalobkyne bola značná a závažná aj s prihliadnutím na § 13 OZ. Skutočne treba prisvedčiť žalovanému, že v konaní žalobkyňa okrem zhoršených vzťahov s otcom žalovaného nepreukázala, žeby u iných svedkov došlo vo vzťahu k žalobkyni takému zníženiu jej vážnosti a dôstojnosti v spoločnosti, ktorá by odôvodňovala priznanie jej nemajetkovej ujmy. Postavenie žalobkyne a zastávanie funkcie v pracovnom živote sa nezmenilo, a narušenie vzťahov k iným svedkom taktiež nie je intenzity značného rozsahu.

27. Posledným predpokladom úspešnosti vyhovenia žalobe žalobkyne je preukázanie príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom, čo však súd z vykonaného dokazovania nemal vôbec preukázané už vzhľadom na dôvody uvedené v bode 25 pre predčasne podanú žalobu, ako i v bode 26 pre nepreukázanie takej intenzity zásahu odôvodňujúcej priznanie nemajetkovej ujmy v požadovanej výške už aj s prihliadnutím na § 6 zák. č. 215/2006 Z.z., § 17 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z., na základe ktorého by žalobkyni prináležala náhrada nemajetkovej ujmy v maximálnej výške 16.360 eur. S prihliadnutím teda na skutočnosť, že žalobkyňa nepreukázala nesprávny úradný postup VOS v zmysle § 3 ods. 1 Zák. č. 514/2003 Z.z. ako prvý predpoklad priznania jej náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zák. č. 514/2003 Z.z. z dôvodu predčasne podanej žaloby, súd sa bližšie ani nezaoberal výškou náhrady škody - nemajetkovej ujmy, v dôsledku čoho by nebola splnená ani podmienka preukázania príčinnej súvislosti medzi neoprávneným úradným postupom pracovníkov VOP a vznikom škody, nemajetkovej ujmy u žalobkyne spočívajúcej v znížení jej dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Taktiež treba prisvedčiť žalovanému, že žalobkyňa taktiež nepreukázala vzhľadom na medializáciu kauzy odpočúvania, či tvrdená ujma v zásahu do jej osobnostných práv bola spôsobená výlučne príslušníkmi VOS, resp. aj následným neúplným medializovaním celej kauzy odpočúvania, ktorá trestne nie je do dnešného dňa ukončená. Súd súčasne poukazuje s prihliadnutím na § 17 ods. 2 Zák. č. 514/2004 Z.z., kedy vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom sa uhrádza nemajetková ujma v peniazoch len v prípade, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Žalobkyňa ani v tomto prípade nepreukázala, z akého dôvodu sa nedomáhala prvotne konštatovania porušenia práva.

28. Z dôvodu, že súd v konaní nemal preukázané splnenie podmienok na priznanie uplatneného nároku žalobkyni v zmysle § 514/2003 Z.z., predovšetkým pre predčasne podanú žalobu, súd žalobu zamietol a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

29. O trovách konania rozhodol súd podľa § 155 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP tak, že v konaní plne úspešnému žalovanému nepriznal ich náhradu voči žalobkyni, nakoľko žalovanému žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých

dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Exekúciu možno vykonať len na návrh oprávneného alebo na návrh toho, kto preukáže, že naňho prešlo právo z rozhodnutia (§ 37 ods. 3) (ďalej len „oprávnený“). Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 1, 2 Exekučného poriadku). Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).